

Bulgária

Üzleti lehetőségek magyar vállalkozások számára Bulgáriában

2022. 03. 02.

Az ország

- Lakosság száma: 6 520 314 fő
- Parlamentáris köztársaság
- 2007 óta az Európai Unió tagja. Bulgária további nemzetközi szervezeti tagságai: ENSZ, EBESZ, Fekete-tengeri Gazdasági Együttműködés, Duna Bizottság, Nemzetközi Valutaalap, WTO, NATO. Bulgária csatlakozni kíván az OECD-hez
- Az EU legszegényebb országa (IMF 2021)
- A Transparency International (TI) szervezet 2021-es Corruption Perceptions Index-én (CPI) Bulgária 78-ik helyen áll, ezzel az EU utolsó helyén áll
- Az ország demográfiai válsággal küzd, magas a kivándorlás, nagyon alacsony születésszám (1992-ben még 8,2 millió lakosa volt Bulgáriának)
- Etnikai összetétel: bolgár (84,8%), török (8,8%), roma (4,9%) és még 40 kisebb nemzetiség

Koronavírus helyzet I.

- A beoltottsági szint az egész EU-ban a legalacsonyabb
- Az adott országban engedélyezett oltások: Pfizer-BioNTech, Moderna, AstraZeneca, Janssen, Sputnik V, Sinopharm, Sinovac, Covishield
- Bulgária az egyes országokat, a fertőzöttség szintje alapján zöld, narancssárga, piros, illetve bordóvörös besorolásúként osztályozza. Magyarország **piros** kategóriába esik, ezért az alábbi dokumentumok egyikét kell bemutatni belépéskor:
 - uniós Covid-igazolvánnyal (digitális vagy papír alapú), **vagy**
 - olyan igazolvánnyal, mely adattartalma megegyezik az uniós Covid-igazolvány adattartalmával, **vagy**
 - 72 óránál nem régebben elvégzett „negatív” PCR, vagy 48 óránál nem régebben elvégzett ugyancsak „negatív” antigén gyorseszteszt eredményével, **vagy**
 - maradéktalanul igazolni tudják a Covid-19 fertőzésből való kigyógyulást.

Koronavírus helyzet II.

- A bordóvörös besorolású országokból érkező magyar állampolgároknak rendelkezniük kell a fentebb felsorolt okmányok egyikével, továbbá kötelesek bemutatni egy 72 óránál nem régebben elvégzett negatív PCR teszt eredményét.

- **Bordóvörös** besorolású országok:

Afganisztán, Gibraltár, Grönland, Izrael, Bonaire, Izland, Andorra, Svájc, Belgium, Dánia, Észak-Korea, Maldív-szigetek, Tanzánia, Portugália, San Marino, Seychelle-szigetek, Saba, Saint Pierre és Miquelon, Sint Eustatius, Szlovénia, Feröer-szigetek, Franciaország.

- Az uniós Covid-igazolvány érvényessége:

Az uniós Covid-igazolvány, a 2. oltás beadásától számítva 270. napig érvényes. Amennyiben az utazó egydózisú oltást kapott, úgy annak beadását követő 15. naptól, 270. napig évig érvényes.

Az ország elérhetősége hazánkból

- Repülővel: Ryanair közvetlen járat (heti háromszor márciusban, heti kétszer áprilistól)
- Autóval: Szerbián keresztül (végig autópálya, de EU-n kívüli ország) Románián keresztül (EU-n belüli mozgás, de schengeni térségen kívül)
- A közúti, vasúti, légi és tengeri szállítmányozás rendben üzemel. Az áru fuvarozók számára speciális tranzitkorridorok kerültek kijelölésre.
- A nagyobb árulogisztikai központok (kikötők, repterek) rendben üzemelnek
- Ha Bulgáriából Magyarországra érkezik üzleti partner, a beutazási kérdéseivel kapcsolatban irányítsuk ahhoz a helyi nagykövetségéhez, melynek állampolgára

Gazdasági helyzet és kilátások

- Bulgária évek óta legfőbb gazdasági célkitűzésének tekinti az eurózónához való csatlakozást, amelynek teljes monetáris és fiskális politikáját alárendelte.
- A bolgár nemzetgyűlés 2022. február 25-án elfogadta a 2022-es állami költségvetést. Az állami költségvetési hiánya nem lépheti át a GDP 4,1%-át, a tervezett munkanélküliségi ráta az 5,1%-ot, az infláció 5,2%-ot, a GDP növekedés tervezett mértéke pedig 4,4%.
- Bulgária az EU országai közül az egyik legalacsonyabb adószinttel rendelkezik. SZJA 10%, vállalati nyereségadó 10% , az ÁFA 20%.
- A bolgár bruttó bérek 6,1%-kal nőttek 2021 utolsó negyedévében. A bolgár bruttó átlagbér 1612 leva (~ 300.000 Ft) volt, mely 6,1%-kal magasabb az előző év azonos időszakához képest.

Külkereskedelmi termékforgalom – kivitel

(helyezés: 22. – 1206 M EUR – 2021. 01-11.)

Külkereskedelmi termékforgalom – behozatal

(helyezés: 27. – 600 M EUR – 2021. 01-11.)

Kereskedelmi információk I.

- A cégek három cégalapítási forma közül választhatnak: Korlátolt felelősségű társaság (OOD), egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság (EOOD) és részvénytársaság (AD). Az OOD és EOOD minimális alaptőkéje 2 BGN, az AD alaptőkéje 50 000 BGN.
- Minden külföldi természetes vagy jogi személynek lehetősége van kereskedelmi képviselőt vagy gazdasági társaságot bejegyezni Bulgáriában. A bulgáriai marketing tevékenység érdekében lehetőség van kereskedelmi képviselőt nyitására Bulgáriában. A kereskedelmi képviselőt a Bolgár Kereskedelmi és Iparkamara jegyzi be.
- A bolgár piac mérete korlátozott, ár-érték arányban jelentős versenyre lehet számítani a bolgár gyártókkal rendelkező szektorok esetében
- Bulgáriában, az EU tagállamaként a beviteli szabályozások során az EU-s irányelvek az irányadók. Egyes termékek (például gyógyszerek) szükséges lehet a nemzeti regisztrációra vagy engedély beszerzésére

Kereskedelmi információk II.

- Bulgária hivatalos fizetőeszköze a bolgár leva, amelynek árfolyama az EUR-hoz kötött. Bulgária 2020. júliusa óta tagja az ERM-II-nek, ezért árfolyamkockázattal jelenleg nem kell számolni. Bulgária EXIM országhoz tartozó kockázati besorolása 4 (1-7 skálán), ennek ellenére minden partnernek javasolt a fizetések során a körültekintő eljárás, a bolgár cégek közvetlen megkereséseinek alapos ellenőrzése, ebben a Külgazdasági Iroda segítséget tud nyújtani.
- Bulgáriában a legnagyobb bankok között megtalálható az Unicredit Bank, DSK Bank (OTP Csoport tagja), United Bulgarian Bank (KBC Group).
- Bulgáriában a kamarai nyilvántartás nem kötelező. A partnerek ellenőrzése nyílt internetes forrásokból is lehetséges (www.papagal.bg). Cégek közötti problémás és vitás ügyek esetén a bolgár partnerek helyi igazságszolgáltatás útvesztőiben való jártassága, és az igazságszolgáltatás nem megfelelő mértékű pártatlansága veszélyt jelenthet a magyar cégek számára.
- Az Európai Unió közbeszerzési értékhatárt elérő tendereket az EU nyelvein a www.ted.europa.eu honlapon lehet elérni. Az EU-s értékhatár alatti bolgár közbeszerzési tenderek bolgár nyelven a www.aop.bg honlapon érhetők el. A közbeszerzési projektek többségét valamely EU-s operatív programból finanszírozza Bulgária, ezért gyakran fordulnak elő csúszások a kifizetésekben.

Üzleti kultúra, üzleti háttérinformációk

- A Európában elfogadott üzleti kultúra szabályai általánosságban Bulgáriában is érvényesek. A bolgár üzleti szférában alapvetően lehetséges a tárgyalópartnerekkel angol nyelven tárgyalni. Az állami intézmények esetében nem jellemző az angol nyelvtudás, az ügyintézés során hosszú átfutási időkre és nagy mennyiségű adminisztratív terhekre lehet számítani. A bolgár fogyasztók és cégek alapvetően szkeptikusak az új termékekkel kapcsolatban, és sokszor ragaszkodnak a tradicionális termékekhez
- Piacra jutási formák: disztribútorral való együttműködési megállapodás kötése, helyi képviselő megbízása, helyi kereskedelmi képviselet létesítése, vállalat létrehozása. A közbeszerzési tendereken való részvételhez már kifejezetten javasolt a helyi partner vagy bolgár leányvállalat létrehozása (ügynyévi listát kérésre küld a Külgazdasági Iroda)
- A bolgár piac méretéből adódóan egy-egy retail lánc egyszerre csak kisebb mennyiségű terméket rendel, ezért a szállítási költségeket is figyelembe véve elsősorban raktárral rendelkező helyi disztribútoron keresztül érdemes megjelenni az FMCG szegmensben. A helyi piac ismerete és a bolgár nyelv miatt egyéb szegmensekben is javasolt a bolgár disztribútorok igénybevétele. Azonban más szegmensekben a jobban kiszámítható szállítási mennyiségek tükrében a Magyarországról történő közvetlen értékesítés is szóba jöhet.

HEPA (Magyar Exportfejlesztési Ügynökség)

Szolgáltatásai:

- Kiállításokon, eseményeken való részvétel biztosítása, árubemutatók szervezése
- Exportstratégiai konzultáció, exportérettség vizsgálata
- Külpiaci innovációs tanácsadás, finanszírozási tanácsadás
- Üzleti fórumok, üzletember találkozók szervezése
- Nemzetközi partnerkeresés- és közvetítéspromóció
- Be- és kiutazó üzleti delegációk szervezése
- Célpiac információk
- Külföldi tender információk
- Logisztikai tanácsadás
- Külpiaci képzések

Elérhetőségek

Magyarország Nagykövetsége Szófia – Külgazdasági Iroda

Cím: Bulgária, Szófia 1000, 6-ti Septemvri utca 57.

Email: trade.sof@mfa.gov.hu

Hivatali telefonszám: +359 2 963 11 35

Hivatali mobilszám: +359 88 575 5051

<https://sofia.mfa.gov.hu/>

<http://exporthungary.gov.hu/>

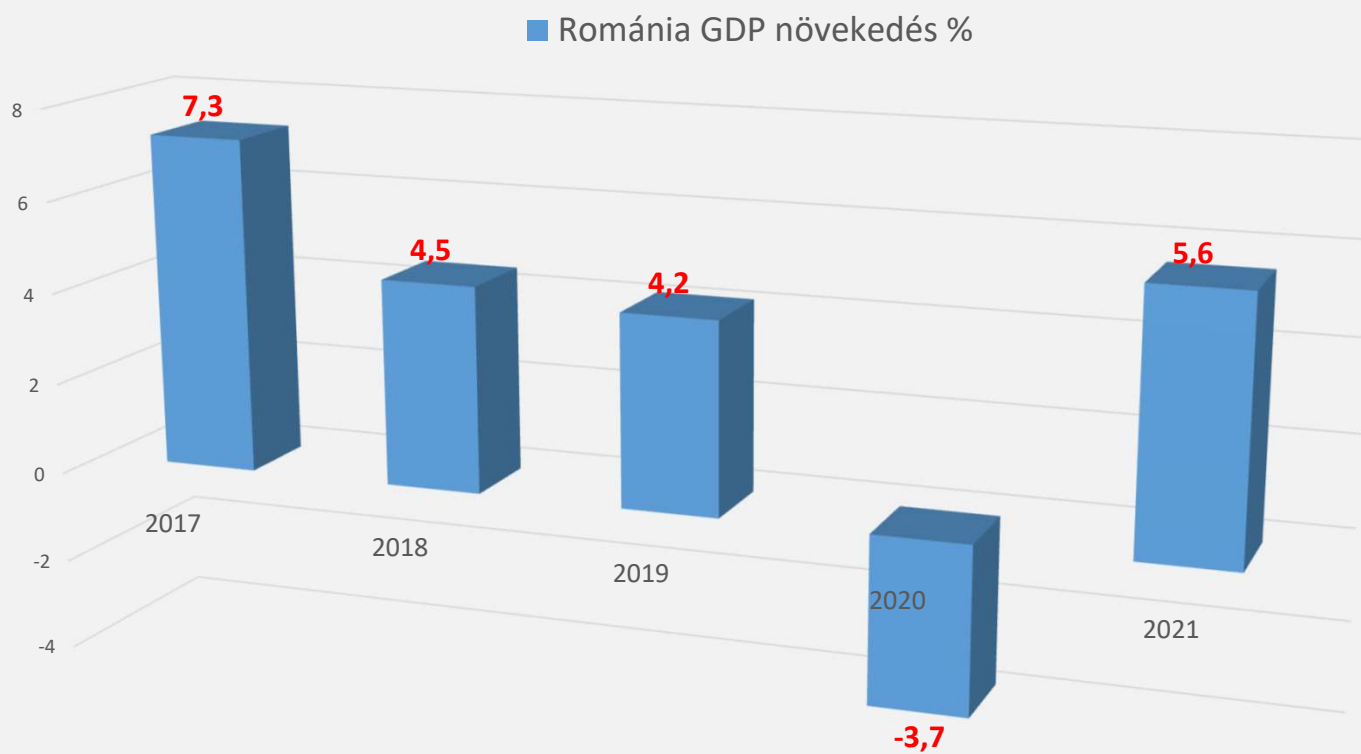
ROMÁNIA GAZDASÁGI HELYZETE
ÉS A KÉTOLDALÚ KERESKEDELMI KAPCSOLATOK
ALAKULÁSA

Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamra

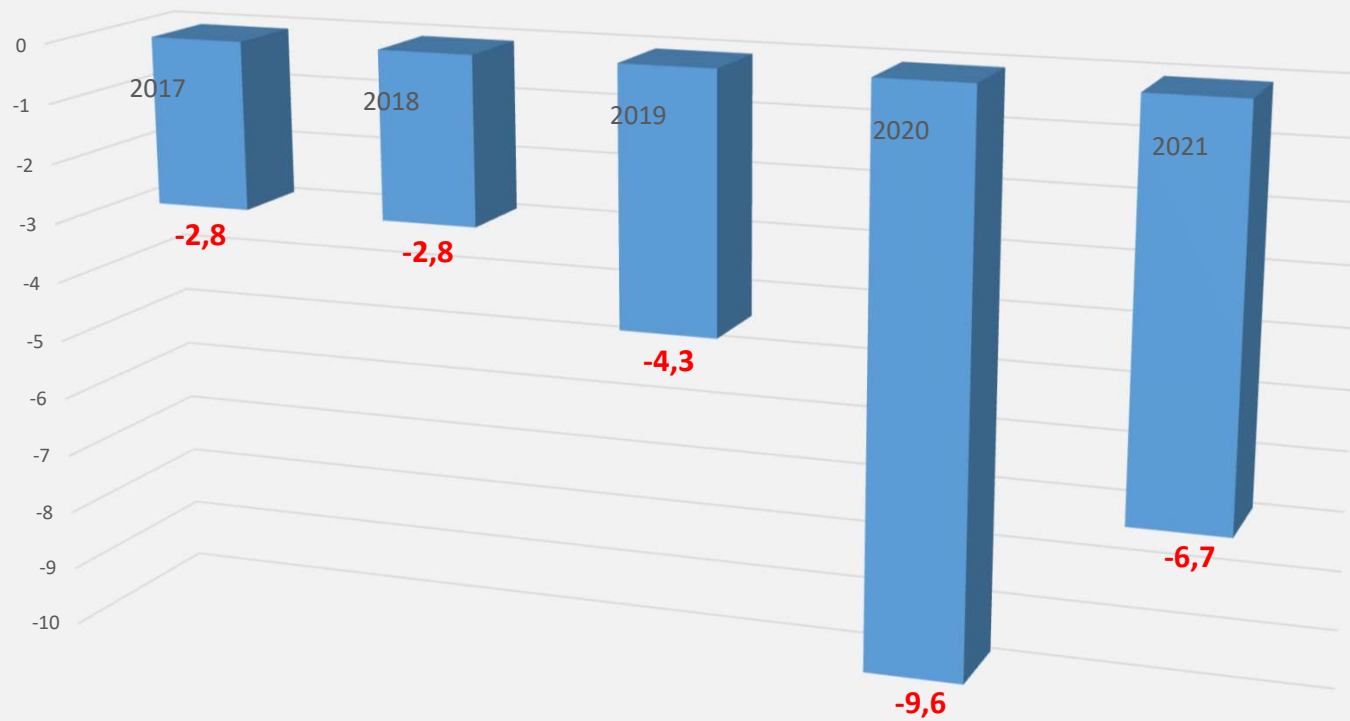
2022.március 2.

ROMÁNIA

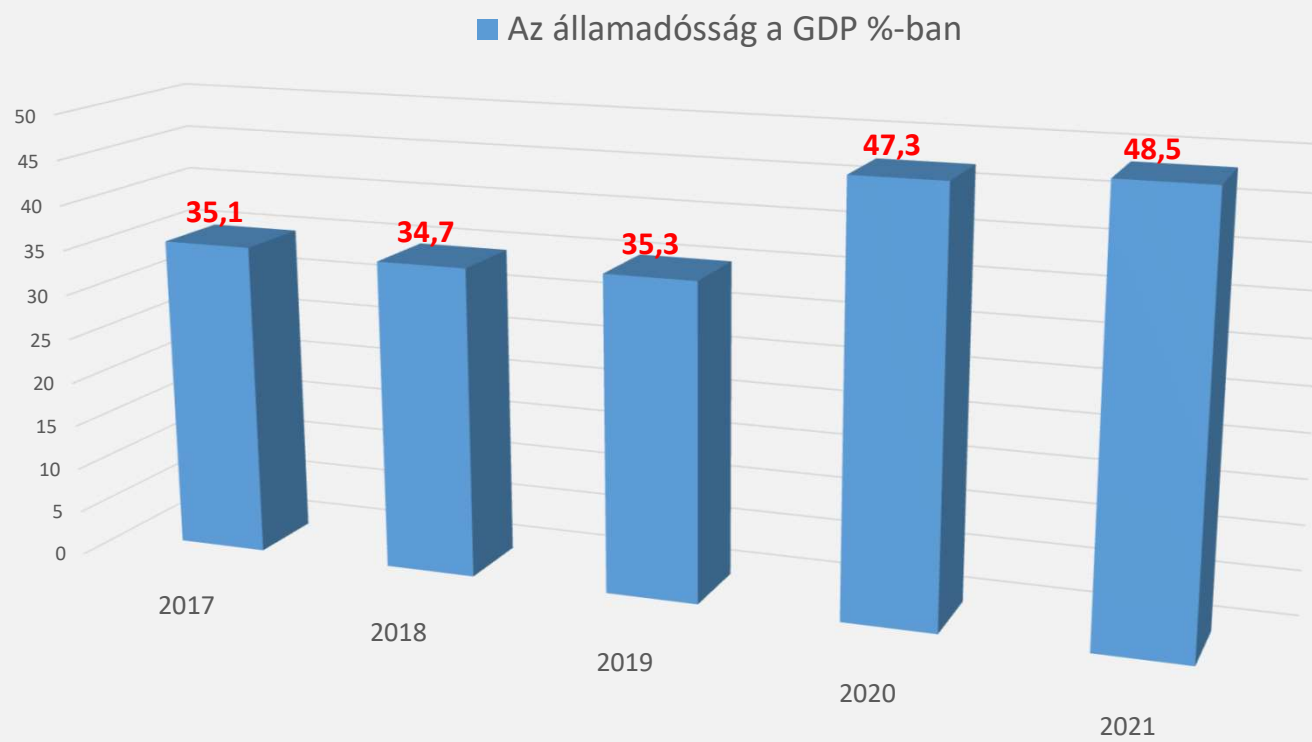
- Karnyújtásra van
- Kétszeres méret
- Nyelvi kapocs
- Lehetőségek és kihívások

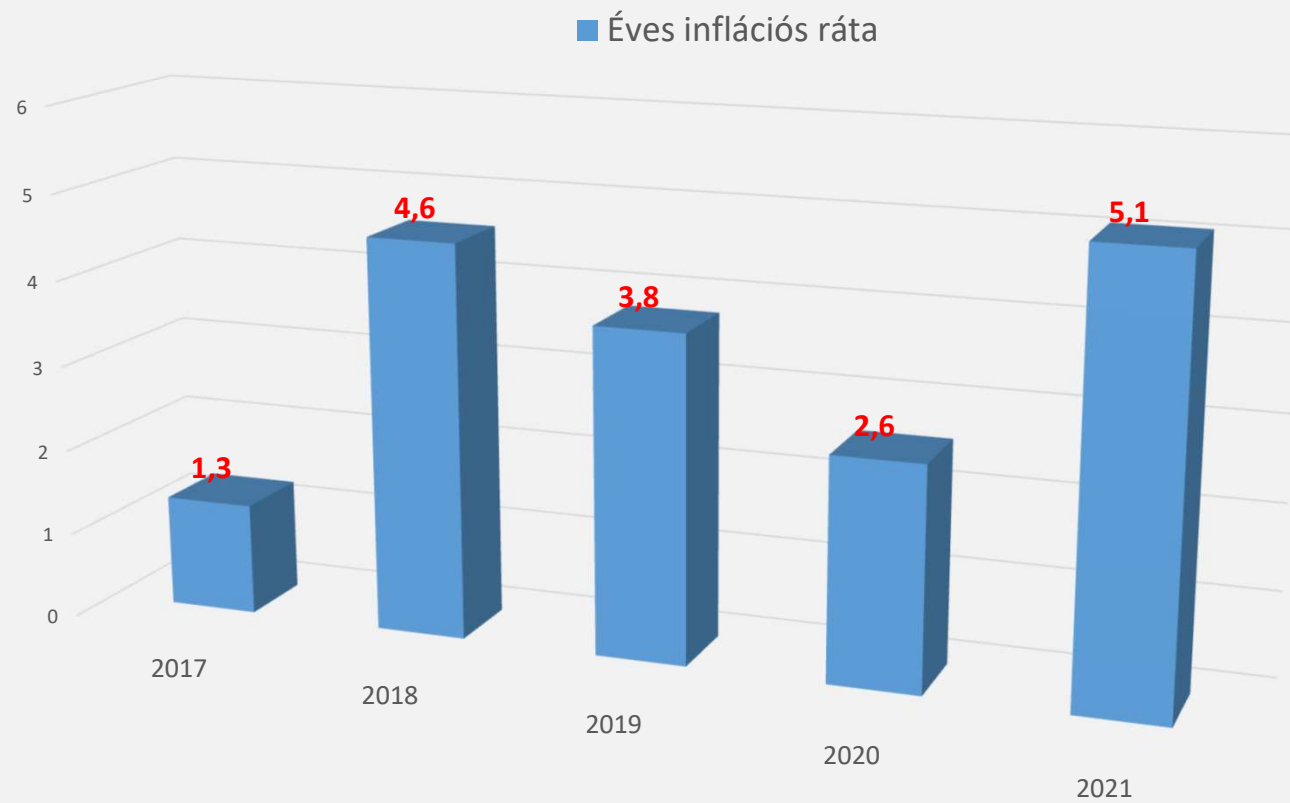

■ Románia államháztartási hiánya GDP%-ban

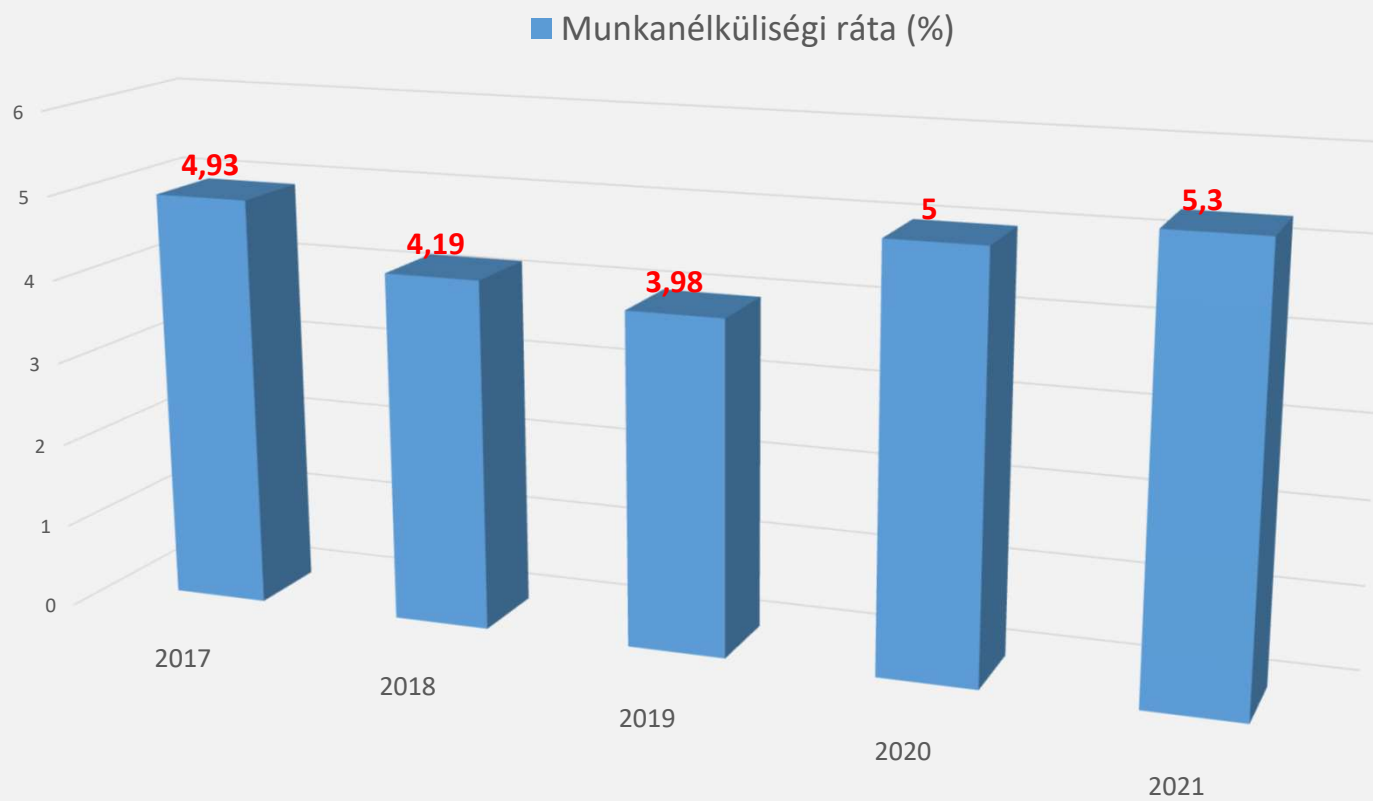

* MF(Pénzügyminisztérium)

* INS(Országos Statisztikai Intézet)

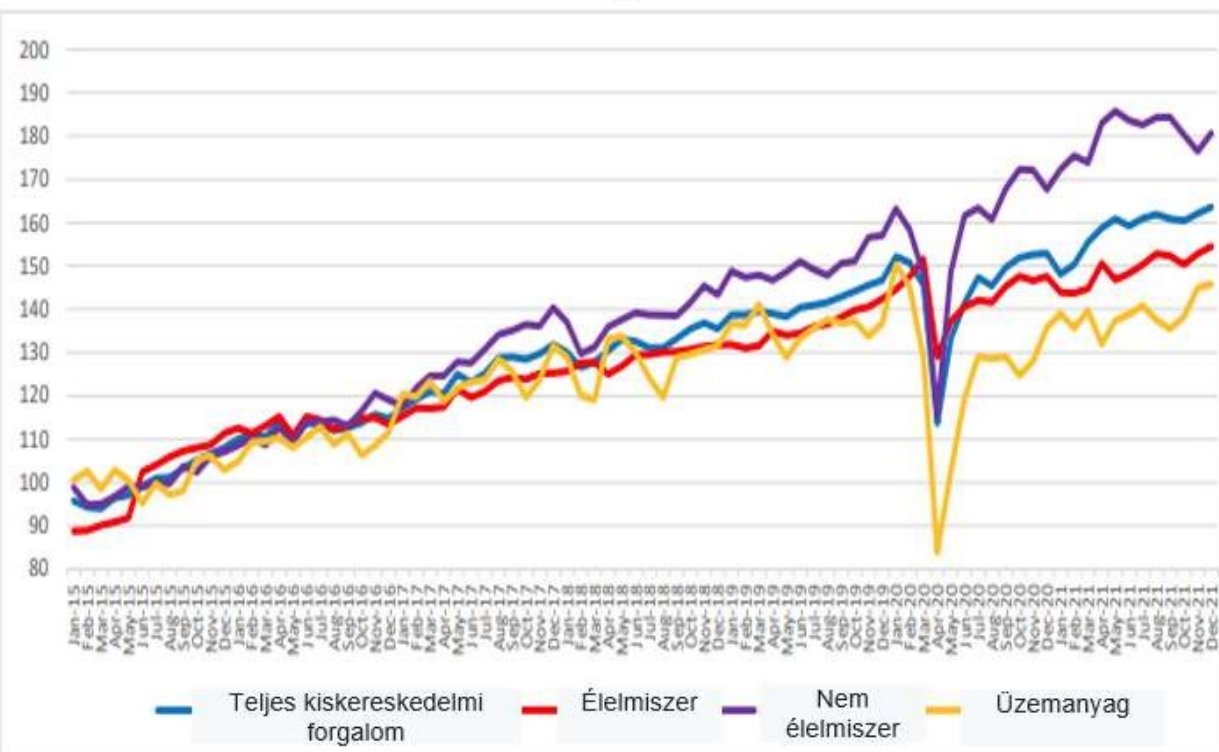

KILÁTÁSOK - KIHÍVÁSOK 2022-RE

- GDP növekedés 4,3 % (korábbi 4,6 %)
- Államháztartási hiány 5,84 %
- a tervezettnél magasabb infláció
- magas energiaárak (orosz-ukrán konfliktus)
- uniós fejlesztési források felhasználása
- a mezőgazdaság teljesítményének alakulása
- kamatterhek növekedése

KISKERESKEDELMI FORGALOM

A kiskereskedelmi forgalom havi alakulása
2015. január - 2021. december

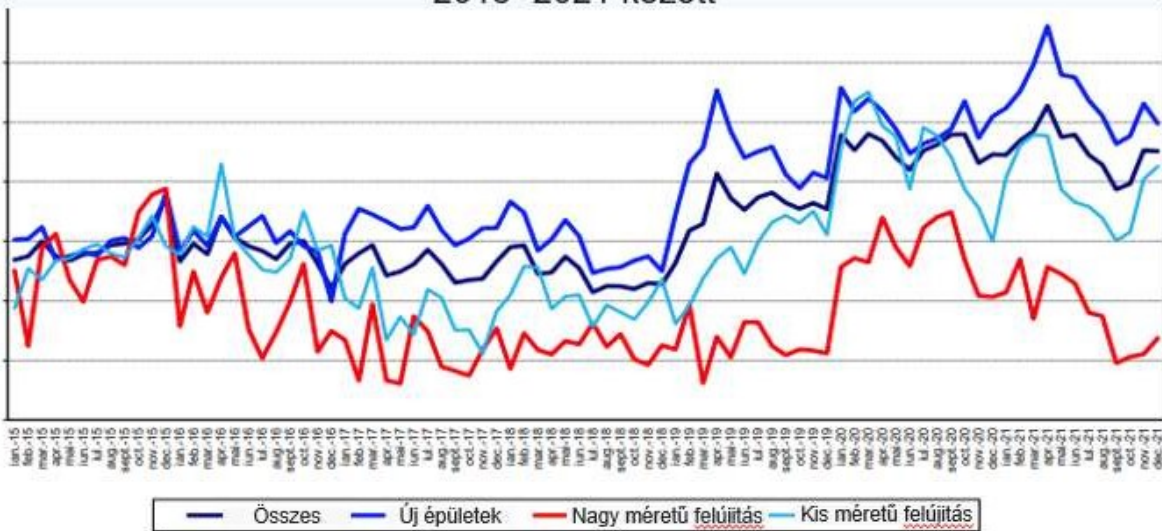

A kiskereskedelmi forgalom alakulása
2021 – 2020 között

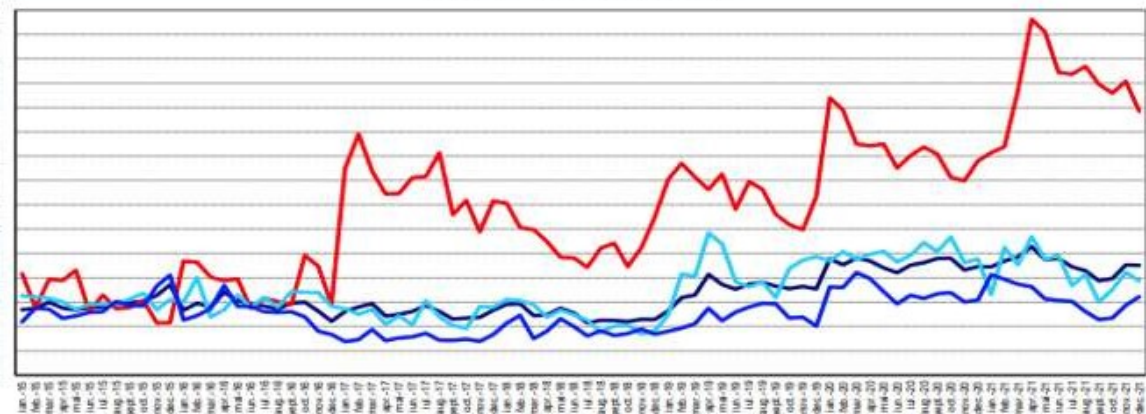
	2021 / 2020 (%)
Teljes kiskereskedelmi forgalom (kivéve gépjárművek és motorkerékpárok)	10.10%
Élelmiszerek, italok és dohányárak értékesítése	5.50%
Nem élelmiszertermékek értékesítése	13.60%
Üzemanyagértékesítés	11.60%

TENDENCIA AZ ÉPÍTŐIPARBAN

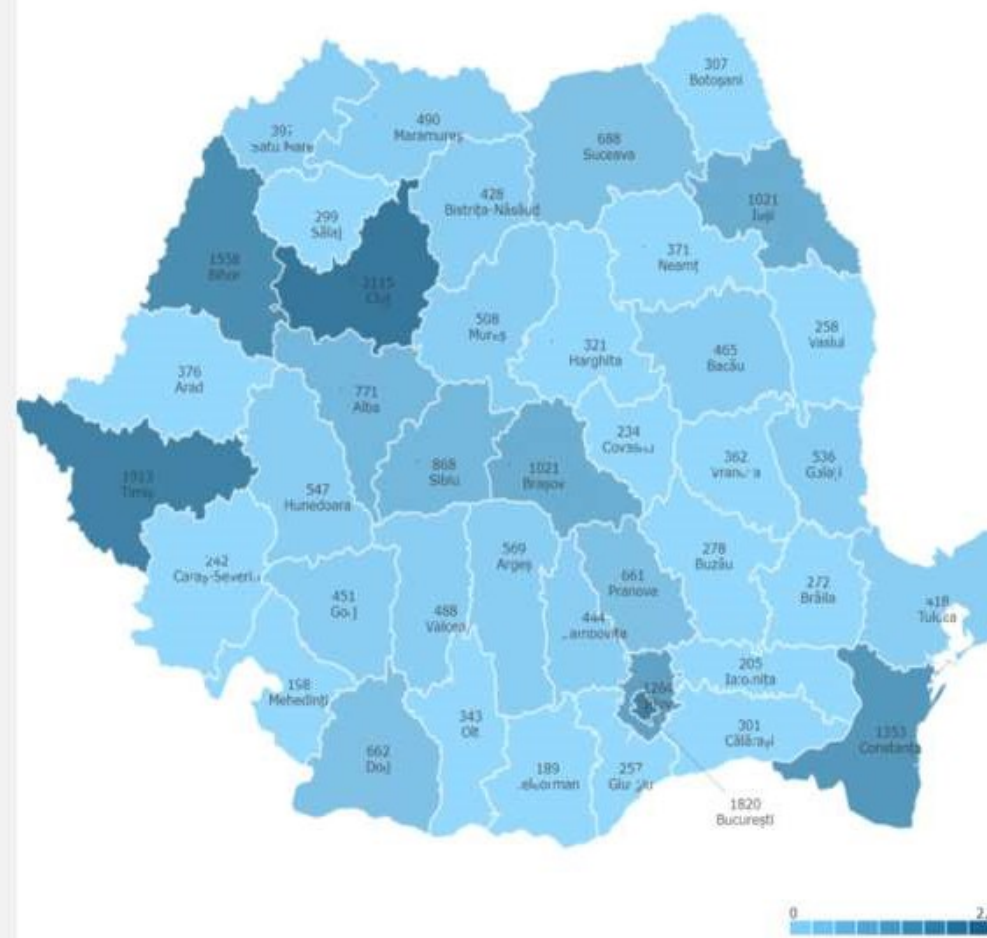
Az építőipar teljesítményének alakulása kivitelezés típusa szerint
2015 -2021 között

Az építőipar teljesítményének alakulása épületek típusa szerint
2015 - 2021 között

Az építkezések számszerű megoszlása megyénként (2021)

KÉTOLDALÚ ÁRUFORGALOM ALAKULÁSA (MRD EURÓ)

Időszak	Export	Import	Összforgalom	Egyenleg
2017	5,18	2,70	7,88	2,48
2018	5,39	2,75	8,14	2,64
2019	5,52	2 80	8,32	2,72
2020	5,45	2,56	8,01	2,89
2021 (I.-XI.)	6,80 (+19%)	3,57 (+33 %)	10,37	3,23

ÁFAKULCS

- Általános áfakulcs: 19%
- Kedvezményes áfakulcs:
- 9% (élelmiszer, alkoholmentes italok, gyógyszerek, protézisek, ivóvíz, öntözés, műtrágyák, növényvédő szerek)
- 5% (szállodai szolgáltatások, vendéglátás, kulturális rendezvények, iskolai tankönyvek)

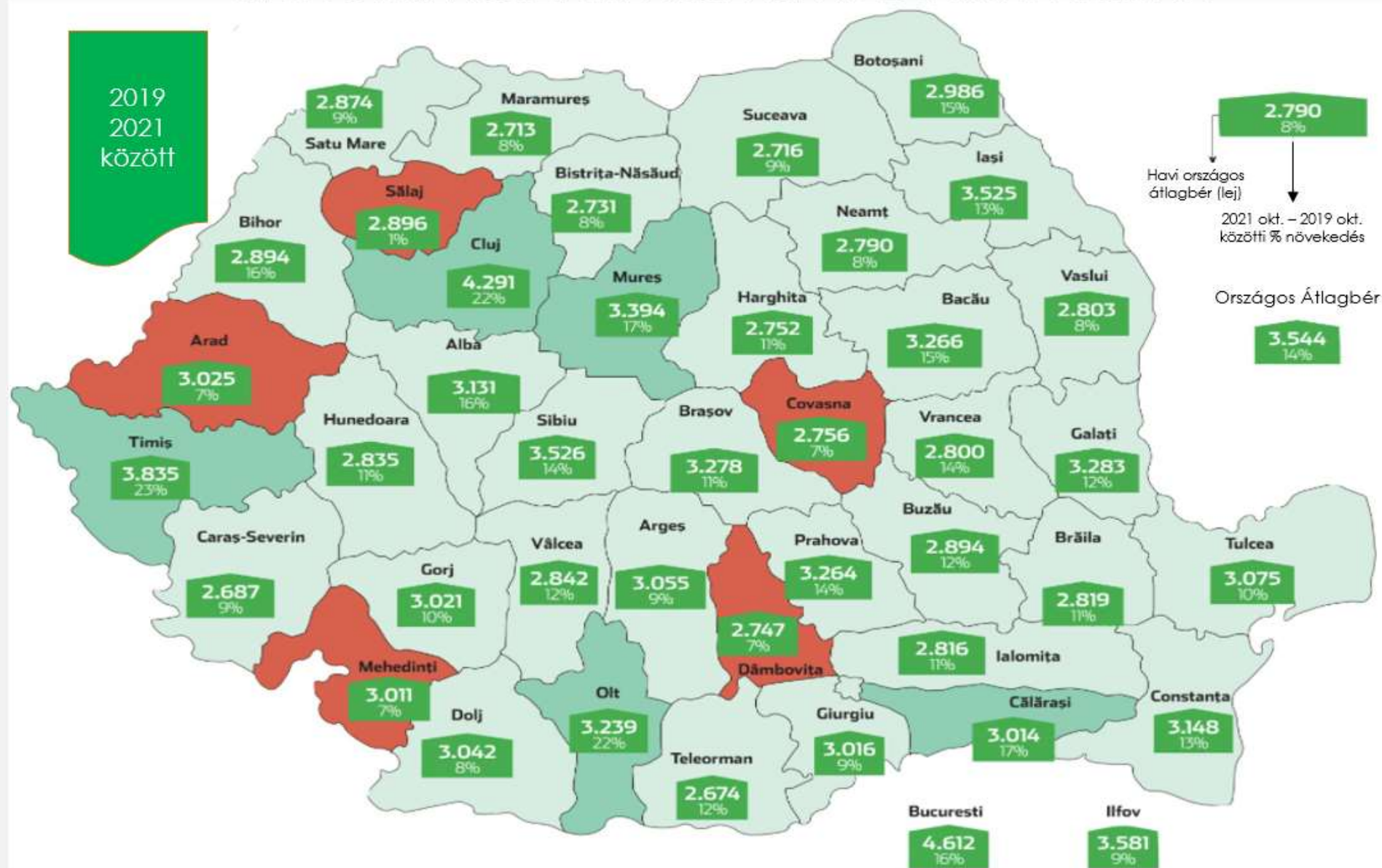
ADÓZÁS

- Társasági adó: 16 %, de
- 1 millió eurós árbevételig
- az alkalmazottal nem rendelkező mikro-vállalkozások: 3 %
- egy vagy több alkalmazottal: 1%
- (Az újonnan alapított vállalkozások is a fenti adókulcsokat alkalmazhatják az alapításuk első üzleti évében.)
- A korlátolt felelősségű társaság a társaság már 1 lej alaptőkével létrehozható
- Személyi jövedelemadó: 10 % (IT szakemberek, építőiparban és kutatóintézetben dolgozók mentesülnek)
- Osztalékadó: 5 % (12 havi minimálbér értékhatár felett 10% egészségbiztosítás fizetendő)

BÉREK - ADÓTERHEK

- Minimálbér 2022. január 1-től : bruttó 2550 lej/nettó 1524 lej (~515/308 euró)
Az építőiparban: bruttó 3000 lej/nettó 2352 lej
- Bruttó átlagbér 2021 októberében: 5773 lej/nettó 3544 lejt (~1.166/716 euró)
- Munkáltatói járulék: munkabiztosítási alap 2,25%
- Munkavállalói járulékok mértéke: 35 % (nyugdíjhozjárulás 25 %, egészségügyi hozzájárulás 10 %)

NETTÓ ÁTLAGBÉR ALAKULÁSA MEGYÉKRE LEBONTVA

VÁSÁROK, KIÁLLÍTÁSOK 2022-BEN:

KOLOZSVÁR: AGRARIA, MÁJUS

ARAD: AGROMALIM, SZEPTEMBER

BUKAREST: INDAGRA, OKTÓBER

SZERVEZÉSI, RÉSZVÉTELI INFORMÁCIÓK:

CED KÖZÉP-EURÓPAI GAZDASÁGFEJLESZTÉSI
HÁLÓZAT NONPROFIT KFT.

ELÉRHETŐSÉG

BOGÁR Ferenc

külgazdasági attasé

Magyarország Nagykövetsége/Ambasada Ungariei

Külgazdasági Iroda/Biroul Economic si Comercial

Bukarest, Str Polona Nr. 45. I.em./et. I.

Tel: +4021/231 2128

Mobil: +40746/172 546

E-mail: FBogar@mfa.gov.hu

Köszönöm a figyelmet!